Petrusek, M.: České sociální vědy v exilu. (Czech Social Sciences in Exile). Praha. SLON. 2012. Richard Jung pp. 88-101.

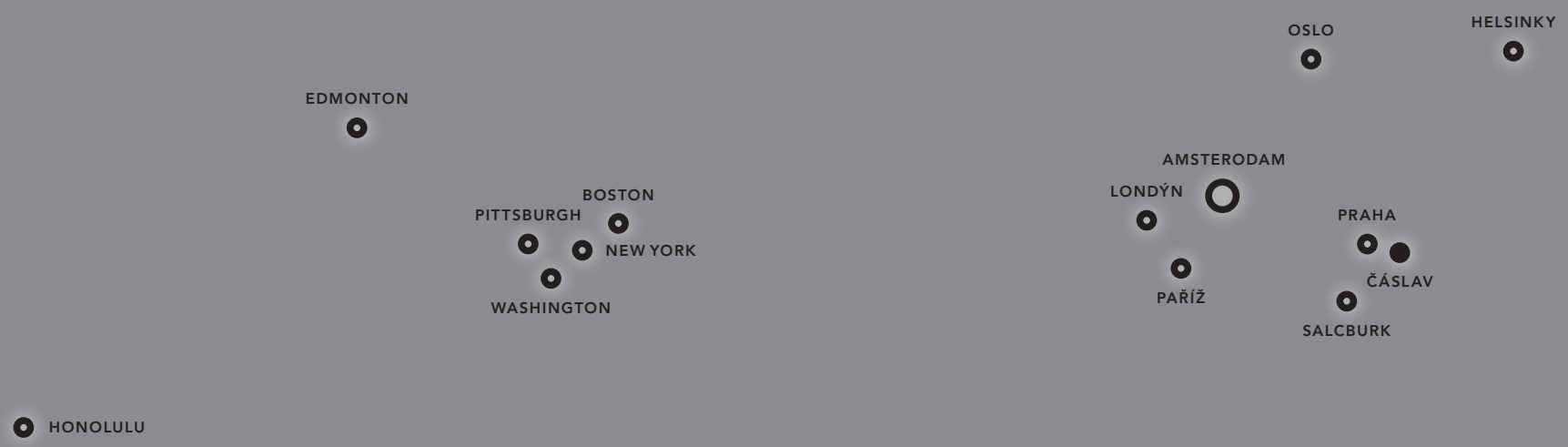

Sociolog
a systémový teoretik

1926

Richard Jung

Minulost je neurčitá, přesně si nepamatuji nic. Za data a jména neručím. Tehdy a tam jsem ale opravdu byl a s někým něco takového prožil…

Takto uvozuje prof. Jung své vzpomínky, jež v letech 1998–2001 vycházely v *Kutnohorských listech*. Citát je vybrán zcela záměrně. I čtenář, který se s jménem prof. Richarda Junga setkává poprvé, po přečtení poutavě a čtivě psaných zážitků z jeho bohatého života záhy pochopí, že jde o osobnost silnou, se zajímavým životem, o němž dokáže zaujatě a přesvědčivě vyprávět.

Jeho mnohdy velmi složitou životní pouť, která začíná v Čáslavi 19. června 1926, i nepřehlédnutelnou občanskou aktivitu a angažovanost ve stručných konturách zachycuje jeho vlastní curriculum vitae. O alespoň malé dokreslení této osobnosti jsme se pak pokusili v rozhovoru, který nám prof. Jung laskavě poskytl.

CURRICULUM VITAE – vzdělání, výzkum a výuka[17]

2002– Professor at Large of Systems Studies, Center for Innovation and Cooperative Technology (CICT) at the University of Amsterdam

1999–01 Associate Scientist, Institute of Sociology, Czech Academy of Sciences

1994– Director, International Center for Systems Research, University of Alberta Edmonton

1993–94 Director, Center for Systems Research, Czech Academy of Sciences

1991–93 Professor of Political Science, Faculty of Social Science, Charles University

1991–93 President, Masaryk Institute for Advanced Study, Czech Technical University of Prague

17 Celý životopis alias C.V. ponecháváme v angličtině, neboť překlad některých funkcí a pozic by byl obtížný.

1991– Professor Emeritus of Sociology and Theoretical Psychology, University of Alberta

1990–92 Member, Institute of Philosophy, Czechoslovak Academy of Sciences

1990–92 Director, Center for Systems Research, Czechoslovak Academy of Sciences

1987– Docent, Faculty of Social Sciences, Universiteit van Amsterdam

1985–92 Director, Center for Systems Research, University of Alberta
Adjunct Professor of Theoretical Psychology, University of Alberta

1972–84 Academic Affiliate to Associate, Center for Advanced Study in Theoretical Psychology, University of Alberta

1970–91 Associate Professor to Professor of Sociology, University of Alberta

1968–70 Associate Sociologist, Social Science Research Institute, University of Hawaii, Honolulu

1964–68 Senior Research Associate and Lecturer in Sociology, Graduate Faculty, Cornell University
Associate Director, Program in Social Systems Analysis, Cornell University

1963–65 Associate Professor of Sociology, Graduate Faculty, Rutgers University (On leave 1964–65)

1963 Academic Associate, T.J. Watson IBM Research Center, Yorktown Heights, NY
Assistant Professor, Summer Faculty, Department of Sociology, Columbia University

1960–63 Assistant Professor of Sociology, Graduate Faculty, University of Pittsburgh

1959–60 Director, Researchers' Technical Bureau, Boston, MA

1957–59 Research Associate, Mellon Foundation, Vassar College
Research Associate

1955–57 Research Assistant, Department of Social Relations, Harvard University (With Professor Talcott Parsons: Sociological theory of the Polity)

1954–55 Columbia University, Department of Sociology
Research Assistant, Mellon Foundation, Vassar College
(With Dr. R. Nevitt Sanford: Study of personality development and higher education)
1952 Salzburg Seminar in American Studies, Psychology and Sociology Session
1951–53 Research Assistant, Sociological Institute, University of Oslo, Department of Political Science and Department of Sociology
1948 Graduate School of Political Science and Social Work, Helsinki (Political Science)
University of Paris, Sorbonne (Philosophy)
1947 London School of Economics (Political Science)
Woodbrook College, England (Philosophy and Theology)
1945–48 Karlova univerzita, Právnická fakulta, Praha (ekonomie a právo)
1943–44 Zemědělský institut, Poděbrady, Československo
1942–43 Zemědělský institut, Čáslav, Československo
1938–42 České klasické gymnázium, Kutná Hora, Československo
1937–38 Německé klasické gymnázium, Jihlava, Československo

ROZHOVOR

Do exilu jste odešel v roce 1948. Bylo toto Vaše rozhodnutí odejít do emigrace dlouho plánované nebo se jednalo o náhlý popud? Jaké byly Vaše důvody pro odchod z republiky, jakou formu jste zvolil a kam vedla Vaše cesta?

Brzo po Stalinem vynuceném odmítnutí Marshallova plánu na podzim 1947 jsem odejel studovat do Anglie. Už tehdy mi bylo jasné, že naše samostatnost a demokracie jsou jen šarádou, kterou hrajeme ze zoufalství i sami sobě. Dvacátého pátého února 1948 jsem byl ještě v Paříži a až v noci jsem se rozhodl vrátit. Po návratu nastala doba mlčení a předstírání. Chtěl jsem přesvědčit rodiče, aby i s mladší sestrou odešli se mnou. Nakonec se otec rozhodl neodejít, a uváděl jako argument matčino zdraví. Sestru jsem dostal ven lstí až v roce 1950. Chtěl jsem také zjistit, zda je v Československu vůle komunistům se postavit.

Na rozdíl od zdejších představ jsem věděl, že Československo bylo, poté co odmítlo účast na Marshallově plánu, považováno za trvalou část sovětské oblasti vlivu a že se kvůli němu žádná západní mocnost nebude angažovat. S jistým pocitem marnosti jsem sledoval chabé pokusy o protesty. Když jsem například stál na okraji jedné z mála demonstrací na Václavském náměstí, kdy většinou mladí demonstranti úpěnlivě skandovali „Celý svět to vidí, že nám Beneš chybí!“, bylo mi trapně.

Byl jsem sociální demokrat, z odboje i později jsem měl mnohé známé mezi místními i vrcholnými komunisty, a vrátil jsem se do ČSR, když jiní utíkali. Kdybych byl přestoupil do komunistické strany, čekal by mne okamžitý vzestup. Ale věděl jsem, že rozhodně se svým temperamentem nedokážu dlouhodobě nic předstírat, a dočkám se brzo kriminálu či hůře.

Ke konečnému rozhodnutí odejít přispěly tři události. Již někdy začátkem března jsem zjistil, že jeden z mých nejlepších kamarádů – spolužák na právnické fakultě, aktivní v pravicovém „Všehrdu“a národní socialista, který přede mnou neustále vedl protikomunistické řeči, hned v první vlně přestoupil do KSČ. Uvědomil jsem si, že nebudu moci nikomu věřit. Brzo po vraždě Jana Masaryka mne vyprovokovaly urážlivé poznámky jednoho mého známého komunisty o kolemjdoucím Egonu Hostovském. Na okamžik jsem ztratil sebekontrolu a skočil mu po krku. Bohudík si on neuvědomil souvislost, ale já věděl, že čas nastává. Hned po sokolském sletu, kdy vedení Sokola již jasně kolaborovalo, bylo zřejmé, že poslední příležitost organizovaného odporu minula a že je čas odejít.

Později jsem v cizině marně vysvětloval, že mne za komunistů nic neohrožovalo, naopak. Ale že jsem před tím zažil pět let nacistické nadvlády, a bylo by mne velmi trápilo, kdybych měl strávit život pod nadvládou komunistickou. Když jsem se nedávno poprvé od roku 1945 sešel se spolumaturanty z gymnázia, a oni vyprávěli o svých životech, pochopil jsem teprve, jak podstatný a správný tehdy byl můj předpoklad.

Otec byl v létě 1948 podezírán z napomáhání k „ilegálním“přechodům do ciziny a vyšetřován. Snažil jsem se proto odejít legálně, ale normálním způsobem jsem již pas nemohl dostat. Našel jsem jiné

cesty. Měl jsem dobré styky na ministerstvu zahraničí. Před pučem jsem počítal s tím, že tam budu po dokončení práv zaměstnán. V létě 1946 jsem dobře poznal Finsko, a když se rozhodovalo o osobě našeho velvyslance tam, napsal jsem pro jednoho kandidáta zevrubnou zprávu, a on tam na základě svých znalostí byl jmenován. Moji finští přátelé nechali vytisknout několik exemplářů s hlavičkou fiktivní mládežnické konference v Helsinkách a na nich mne pozvali. Náš velvyslanec mne doporučil. Přátelé na ministerstvu zahraničí mi vydali pas a mí známí sociální demokraté na finském ministerstvu vnitra se postarali, aby mi bylo dáno vízum. Tak jsem odejel s kufrem, vlakem a „legálně".

Pobyt v cizí zemi s sebou jistě přinášel velmi mnoho těžkostí, ať již s dalším vzděláváním, finančními prostředky, pracovními příležitostmi. Jak se Vám v tomto směru vedlo?

Moji situaci komplikovalo, že jsem odešel z Československa na pas a ne ilegálně přes hranice a pak rakouský nebo německý uprchlický tábor, že jsem z Finska do Norska přešel uprostřed zimy na severu Laponska a že jsem se nepodřídil roli „uprchlíka", žádajícího podporu od různých pomocných organizací.

Při jednání s norskou cizineckou policií jsem učinil, ve snaze konečně mluvit pravdu a spolupracovat, několik chyb. Především jsem jim přesně vysvětlil, jak jsem dokázal přejít o silvestrovské noci finsko-norské hranice a dostat se sám až do Osla, kde jsem se teprve třetí den policii přihlásil. Pak jsem jim naivně ukázal svůj notes se seznamem adres, který mi okamžitě zabavili. Když se mne příští den začali vyptávat na můj vztah k Miladě Horákové, řekl jsem jim, že o svých vztazích v Československu nebudu vypovídat. Následoval více než roční nátlak, kdy mi vyhrožovali deportací, nedali ani potravinové lístky ani pracovní povolení, a nakonec mne vykázali na izolovanou farmu v horách u Lillehammeru, kde jsem delší dobu ve sklepě třídil brambory. Ale naučil jsem se tam perfektně norsky, a (aniž bych pochopil důvod policejního nátlaku) vymyslel jsem jednoduchou lest, které překvapivě podlehli, a nechali mne vrátit se do Osla jako „plnohodnotného" uprchlíka. Teprve o téměř šest let později, když jsem byl již v Americe, jsem se dozvěděl, že v „mém" oddělení cizinecké policie byli zatčeni spolupracovníci sovětské špionážní služby. V uprchlickém spolku, jehož jsem byl jeden čas tajemníkem nebo předsedou, jsem musel čelit obvinění (v českém exilu dost častému), že jsem komunistický agent. Na rozdíl od jiných jsem to zažaloval u norského soudu, a při jsem vyhrál.

A pak zde byli jiní, kteří pomáhali uprchlíkům, například vedoucí studentské pomoci. S ním jsem se znal dobře. Jednou mi zavolal a řekl mi, abych se dostavil v nejhorších šatech, které mám. Myslel jsem, že pro mne má nějakou špinavou práci. Zavedl mne do nejlepšího obchodu s pánským zbožím na Karl Johannsgate, hlavním náměstí. Tam mně oznámili, že jako dar mne obléknou od hlavy k patě.

Zatímco jiní čeští studentští uprchlíci v Norsku již měli pravidelná manuální zaměstnání, dobře se oblékali, v neděli chodili na obědy do dobrých restaurací a začínali se ženit s dcerami svých zaměstnavatelů, já jsem měl stále jen příležitostné práce, občas moc nejedl a často spal ve spacáku na podlaze u kamarádů. Stále jsem studoval. Byl jsem ale první, kdo dostal kancelářskou práci a po pěti letech (když jsem odjížděl do USA) stále jediný, který se úspěšně vrátil do akademického prostředí.

Kdy se domníváte, že došlo k průlomu ve Vašem postavení v cizině v rámci Vašeho či příbuzného oboru? Kdo nebo co Vám k tomu nejvíce pomohlo?

Od začátku exilu, již ve Finsku, bez ohledu na můj oficielní status (bez platného viza, bez pracovního povolení a bez potravinových lístků), jsem pokračoval ve studiu a udržoval aktivně styk s místními univerzitami. Ve Finsku jsem poslouchal švédské přednášky sociologa Heikki Varrise a měl s ním dlouhé rozhovory v němčině. V Norsku jsem se nechal zapsat na univerzitu ještě jako nezaměstnaný uprchlík bez povolení k pobytu, udělal imatrikulační zkoušky. Když jsem po delší době manuální práce konečně dostal, mým znalostem a dovednostem neodpovídající, zaměstnání jako kreslič na městském úřadu v Oslo, „zachránil" mne zeměpisec a sociolog Max Petersen, který mě převedl k sobě a dal mi za úkol vypracovat plán na veřejnou masovou dopravu ve městě. Později mne představil řediteli sociologického ústavu profesoru Sverre Holmovi, který mně na základě účasti v jeho semináři nabídl místo asistenta. Tam jsem poznal hostující americké sociology, včetně Talcotta Parsonse, jehož jsem měl za úkol provést Oslem.

Později jsem dostal stipendium do Salzburg Seminar in American Studies, kde přednášeli Bales, Brunner a Sanford. Výsledkem byly nabídky Commonwealth Fellowship na studium na Harvardu či zaměstnání u Sanforda na výzkumném projektu pro Vassar College. Přijal jsem Vassar, poněvadž mi to umožňovalo požádat o emigrační vízum do Ameriky. Dozorčí rada nad tímto výzkumem se skládala z vrcholných společenských vědců. Jedním z nich byl Merton, který mi umožnil, abych byl přijat bez formálních předpokladů jako postgraduální student na Columbii. Za rok po absolvování různých zkoušek jsem byl přijat na Harvard a stal se na tři roky asistentem Parsonse.

Setkával jste se s krajany z Vašeho oboru i v emigraci?

Ano. Hlavně s Nehněvajsou, Kolajou, Sudou, Hajdou a Machotkou.

Navrhl jsem Nehněvajsu, kterému v té době končilo místo odborného asistenta (Assistant Professor) na Columbii, jako řádného profesora na univerzitě v Pittsburghu. Tam se brzo stal vedoucím oddělení sociologie. A nakonec přišel a dodnes tam je jako emeritní profesor i Zdeněk Suda, poslední osoba v Československu, se kterou jsem se loučil v roce 1948, než jsem odešel do exilu.

Jinak jsem se po špatných zkušenostech s československým exilem v Norsku, který byl nejen malicherný, impotentní, znešvařený a prolezlý donašeči StB, nestýkal s Čechy v cizině nijak přednostně. Několik českých přátel jsem měl, ale většinou mne (mezi nimi i Jiří Kolaja) tahali do nesmyslných českých „odbojových“aktivit, jako byl Chalupův Zahraniční ústav, kterých jsem se zásadně neúčastnil.

Neudržoval jsem ani žádné pracovní či osobní kontakty s Československem, s výjimkou roku 1968, kdy jsem se na určitou dobu do Československa vrátil. Byl jsem – pokud jde o vývoj československé vnitropolitické situace – velmi pesimistický a historie mi pak dala za pravdu.

Kdy jste se pak po roce 1989 vrátil do svého rodného hospodářství v Kutné Hoře a co Vás k návratu vedlo?

Odešel jsem do exilu, protože jsem nechtěl žít v nesvobodě. Neemigroval jsem. Když komunistická diktatura skončila, vrátil jsem se domů. Měl jsem naivní představu, že budu přijat a že moje schopnosti budou vítány a využity.

Jak hodnotíte retrospektivně vývoj české sociologie a postavy, které ji tvořily?

Stále si velmi vážím příspěvků 3M české sociologie: Machonina, Možného a Musila, kteří vždy dokázali nejen nebýt izolovaní, ale i přinášet české i evropské sociologii kvalitní příspěvky jak vědeckého tak pedagogického a organizačního řádu.

Byl jste a stále jste velmi činným i na poli občanském. Mohl byste shrnout svoji angažovanost v občanském sektoru?

Nabyl jsem dojmu, že občanský sektor zde stále ještě většinou není dobrovolnou obětavou činností, ale pro mnohé pokusem získat v nových poměrech státní dotace nebo soukromé sponzorství pro vlastní obživu a podobně. Teď jsem se vším přestal, po třinácti letech se ve většině civilizací očekává, že i děti se již do značné míry osamostatní.

Považujete sám sebe spíše za teoretika, kritika či architekta společnosti?

Teoretika. Byl jsem celý život aktivní v politice ve světě i v Česku, a též jako poradce, ale ne jako sociolog. Na vývoj lidstva i na vývoj v Česku od roku 1989 mám názor, formovaný mými znalostmi společenských věd. Myslím se, že je spíše popisný než normativní.

A na závěr si dovolíme se zeptat, kde v současné době působíte a čím se zabýváte?

Dopisuji některé rozdělané materiály, hlavně z oblasti teorie systémů. Jsem vítán jako přispěvatel na různých mezinárodních konferencích. Mám otevřený prostor v několika významných časopisech. Pokud zdraví a energie dovolí, budu ještě publikovat.

Děkujeme za rozhovor.

UKÁZKA

(Následující text se týka systémové teorie – oboru, ve kterém prof. Jung dosáhl proslulosti)

Úvod

V poslední fázi 20. století, částečně pod vlivem kvantové teorie a teorie chaosu ve fyzice a pod vlivem fenomenologie, existencionalismu a hermeneutiky ve filosofii, moderní vidění světa začalo nabývat podobu rozmanitých dílčích teorií. Ty pak získaly společného jmenovatele v pojmu postmodernity.

V kontextu umění, architektury, literatury a částečně i filosofie jsou tyto tendence asi jen předzvěstí změny paradigmatu, která se pravděpodobně odrazí zejména v ontologii a epistemologii. O klíčových prvcích této změny se diskutuje a jejich implikace formuluje systémová teorie. Postmoderní systémová teorie by mohla položit formální základy pro vytvoření teorie v přírodních a společenských vědách, které byly doposud jen volně založeny na teleologii a hermeneutice.

To podstatné, oč dnes ve vědě vlastně jde, lze shrnout takto: Posun od ontologie prázdna k ontologii zkušenosti, od epistemologie formy k epistemologii neurčitosti, od logického positivismu v protikladu k fenomenologickému a hermenuetickému subjektivismu ke komplementárnímu logickému subjektivismu a objektivismu, od statiky k historicitě, od noetiky a axiologického universalismu k noetice a axiologickému partikularismu a od intelektualní povýšenosti a imperialismu k intelektuálnímu pluralismu a skromnosti.

Shrnutí

Pomíjivé ostrůvky zkušenosti v nekončícím moři neurčitosti

Postmoderní systémová teorie utváří individuální stejně jako kolektivní bytí jako přechodné útočiště neurčitosti. Nahlíží na zkušenost, formulovanou jako deformace povrchu systému, jako na živnou půdu bytí. Postmoderní obecný systém je viděn jako formální epistemologický prostředek pro transformaci zkušeností.

Dvojí popis

Postmoderní systémové teorie nahlížené shora by mohly umožnit překonat Methodenstreit čistou metodou společenských (humanitních) věd. Tato diskuse stále trvá, již téměř jedno století. Reflektuje kontinuální proces pozvolné emancipace biologie, psychologie a sociologie (včetně ekonomie) od jejich prvopočátků v rámci teologie, etické filosofie nebo teorií sociální kontroly a vzdělávání. … Aktivita živých objektů by mohla být rovnoměrně analyzována jako fyzikální systém hmoty/energie nebo jako sémantické systémy významu. Formální rovnováha a komplementarita subjektivních a objektivních pojetí, nejasná od dob Descarta, by mohla být efektivně využita a metody logického objektivismu a logického subjektivismu rozvinuty a zužitkovány a mohly by nahradit současné pozůstatky positivismu, humanismu a hermeneutiky.

Heterotetický eklektismus a oportunismus

Postmoderní teorie systémů zahrnuje předchozí formulace a přidává k nim další. Jeden z rozdílů mezi staršími tvrzeními je ten, že explicitně popírají bytí jediného obecného systému, je to spíše vnímáno jako jeden z několika obecných systémů, alternativní metafyzika nově použitelná k intelektualizaci nedávných zřejmých fyzických i sociálních životních podmínek. Není to nomotetické, ale heterotetické, a předpokládá to, že různé popisy skutečnosti nejsou jen možné, ale také nezbytné k tomu, abychom mohli skutečnost posoudit komplexně. Vyžaduje to, abychom rozlišovali mezi lokálním a globálním fenoménem a viděli rozličné obecné systémy jako odpovídající různým objektům zájmu. Je to tedy relativismus nebo perspektivismus, nikoli pouze, jak se všeobecně předpokládá, jen respekt k různým subjektům vědění, ale také respektování objektů vědění. To se zpětně projeví v ohodnocení těchto vlastních schopností popisu. Proto je to kompatibilní s ekletismem a oportunismem v oblasti využití různých obecných systémů.

Český překlad části článku A Phase in the Quest for a General System.
In: Endre Kiss (Hg.), *Postmoderne und/oder Rationalität.*
Székesfehérvár: Kodolányi János Főiskola, 2005, s. 86–93;
část textu ukázky lze nalézt i v publikaci *Experience and Action: Selected Items in Systems Theory*, 2007.

VÝBĚR Z BIBLIOGRAFIE

Protože úplná bibliografie prof. Junga, kterou nám laskavě poskytl, čítá skoro 200 titulů, omezili jsme se na nejpodstatnější, charakteristické a aktuální práce. Z důvodu kompatibility jsme zde ponechali i zvolený formát bibliografických záznamů.

1962. *Analysis of Psychosocial Development: A Study of Adult, Educated Women.* Unpublished doctoral dissertation. Cambridge MA: Harvard University.

1965a. Self-control in a sociological perspective. In: S. Z. Klausner (Ed.), *The Quest for Self-control: Classical Philosophies and Scientific Research.* New York NY: The Free Press, 121–125.

1965b. Systems of orientation. In: M. Kochen (Ed.), *Some Problems in Information Science.* New York NY & London UK: The Scarecrow Press, 67–93.

1966. Review of *Theory of Collective Behavior* by Neil J. Smelser. *Industrial and Labor Relations Review*, 19, 2 (January): 318–320.

1977. *Outline of cybernetic phenomenology: Systems analysis of individual and aggregate conduct.* Papers in Progress 231B-77. Edmonton AB: Center for Advanced Study in Theoretical Psychology, University of Alberta.

1978. *The structure and function of scientific discourse.* Papers in Progress 251A-78. Edmonton AB: Center for Advanced Study in Theoretical Psychology, University of Alberta.

1979. „Mentalistic metaphors and their contraries." Paper. Symposium on the Resurrection of Mentalism, Annual Meeting of the American Psychological Association, New York NY.

1980a. „Four systematic views of life." Paper. International Congress on Applied Systems Research and Cybernetics, Acapulco MX.

1980b. „Reductionism, pluralism, and the cybernetics of life." Paper. Fourth International Meeting on Self-Reference, Acapulco MX.

1981. Naturalism, humanism, and the theory of action. In: J. R. Royce & L. P. Mos (Eds.), *Humanistic Psychology: Concepts and Criticisms.* New York NY: Plenum, 10: 235–249.

1984a. The structure of social action: In memory of Talcott Parsons. In: A. Pedretti (Ed.), *Problems of Actors and Actions.* London UK & Zürich CH: Princelet Editions, 207–222.

1984b. „Beyond autonomy: The cybernetics of originality." Paper. Conference on Autonomy of the American Cybernetics Association, Philadelphia PA.

1985. A quaternion of metaphors for the hermeneutics of life. In: Banathy, B. H. (Ed.), *Proceedings of the International Conference of the Society for General Systems Research.* Seaside CA: Intersystems Publications, I: 169–175.

1986. The mind as a system. An abstract in: J. A. Dillon, Jr. (Ed.), *Proceedings of the International Conference on Mental Images, Values, & Reality.* Society for General Systems Research, 30th Annual Meeting, University of Pennsylvania, Philadelphia PA. Salinas CA: Intersystems Publications, I, E: 1.

1988. The structure of social action: In memory of Talcott Parsons. (A reprint of 1984b.) *Systems Research,* 5, 3: 255–259.

1989. Struktura działania spolecznego ku czci Talcotta Parsonsa. Translation into Polish by Andrzej Kublik of (1984a, 1988). *Prakseologia*, 4 (105): 231–242.

1991a. „Postmodern theory of living systems." Chairman's address. First International Symposium on the Theory of Living Systems. Bechyně Castle CZ.

1991b. „Postmodern epistemology: On being one (flea) in several places and times." Invited paper. A public seminar of the Technical University of Vienna. Schwarzau im Gebirg A.

1991c. „Teorie a metodologie sociálních systémů jako základ pro futurologii." Invited address. First Symposium of the Czechoslovak Interuniversities Program for the Study of the Future. Prague CZ.

1992. Struktura sociálního jednání (Na paměť Talcotta Parsonse). Translation into Czech by Tomáš Hájek of (1984a, 1988). *Studia Humanistica (Časopis pro filozofickou antropologii),* 5/1992: 71–82.

1998a. „Osudy české společnosti 1989–1998." Osudy české společnosti 1918–1998, Celostátní konference Masarykovy české sociologické společnosti 1998, Praha.

1998b. Kutnohorské konfrontace. Rozhovory s vedoucími představiteli vědecké, kulturní, hospodářské, technické, architektonické, sportovní a politické scény; hudební, taneční, divadelní, filmové, literární výtvarné události mimořádného rázu (ve spolupráci s Národní galerii a Nadací Plasy). Zahraniční účastníci. Pod záštitou Města Kutné Hory. 21. 5. 1998.

1998c. Power local: Systems analysis of power relations in a Czech post-communist town. Also: CSR WP 98-i.

2001a. Kutnohorské konfrontace. *Kutnohorské listy,* 2/2001 (únor), pp. 1.

2001b. Má vize Kutné Hory. *Krásné město: Časopis přátel Kutné Hory,* č. 1 (květen) 2001, pp. 16–19

2007. Richard Jung: Experience and Action: Selected Items in Systems Theory, Wien, Edition Echoraum, 308 pp.